

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om upphävande av lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken och till lag om ändring av vägtrafiklagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken skall upphävas och vägtrafiklagen skall ändras. De stadganden som skall upphävas och ändras strider mot förordningar utfärdade av Europeiska gemen-

skapernas råd. Dessa förordningar träder i kraft genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft samtidigt som EES-avtalet.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Rättsakter som hänför sig till EES-avtalet

Enligt underpunkten iii, som gäller vägtrafik, i bilagan XIII "Transport" i avtalet gällande Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) skall Europeiska gemenskapernas råds förordningar (EEG) nr 3820/85 om harmonisering av viss social lagstiftning om vägtransporter och nr 3821/85 om färdskrivare för vägtransporter iakttas i Finland efter att avtalet trätt i kraft.

Om ikraftträdandet av EES-avtalet stadgas i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och tillämpningen av avtalet, vilken lag riksdagen godkände den 27 oktober 1992. Enligt 2 § i denna lag får ett stadgande i finsk lag eller förordning inte tillämpas, om det står i strid med en EEG-förordning som det hänvisas till i en bilaga till EES-avtalet.

1.2. Upphävande av lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken

Stadgandena om kör- och vilotider och pauser i lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken (61/90) strider mot förordning nr 3820/85 och kan alltså inte längre tillämpas efter att EES-avtalet trätt i kraft. I jämförelse med lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken är den längsta tillåtna körtiden enligt EG-förordningen kortare och minimitiderna för vila och pauser längre. Enskild trafik, som inte idkas i förvärvssyfte hör inte till förordningens tillämpningsområde. Möjligheten att avvika från föreskrivna kör- och vilotider är också till vissa delar större än enligt gällande finsk praxis.

Ett stadgande som motsvarar lagens 10 § om eftersökning av en färdskrivares diagramskivor skall tas in i vägtrafiklagen. De övriga stadgandena i lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken finns i 8 § i den ovan nämnda lagen om godkännande av vissa bestämmelser i EES-

avtalet och tillämpningen av avtalet. I paragrafen stadgas om undantag som tillåts i rådets förordning, om övervakningen av förordningen och om straff för brott mot förordningen. Eftersom lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken således är onödig föreslås det att den upphävs.

1.3. Ändring av vägtrafiklagen

EG-rådets förordning (EEG) nr 3821/85 innehåller bestämmelser som strider mot 87 a § och 94 a § vägtrafiklagen. De här stadgandena i vägtrafiklagen skall enligt förslaget kvarstå i vägtrafiklagen men ändras så att de följer rådets förordning. Övervakningen av användning av färdskrivare samt straff för försummelse att använda den skall sålunda vara desamma som i fråga om andra trafikbrott.

Ordet diagramskiva föreslås att ändras till ordet färdskrivarskiva. Motsvarande benämning används också i andra språk i EES-avtalet.

I 87 a § vägtrafiklagen stadgas om obligatorisk användning av färdskrivare, undantag från den obligatoriska användningen, fordonsägarens eller fordonsinnehavarens skyldighet att se till att det finns diagramskivor för färdskrivaren i fordonet samt om förarens skyldighet att förvara diagramskivorna i bilen. Om detta stadgas i rådets förordning nr 3821/85. För att konflikten mellan 87 a § vägtrafiklagen och den nämnda förordningen inte skall uppstå, föreslås det att vägtrafiklagen ändras så att det i den hänvisas till förordningen i fråga.

Det föreslås att 87 a § 1 mom. i lagen ändras så att skyldigheten att använda färdskrivare endast gäller de fordon som omfattas av rådets förordning nr 3821/85 om färdskrivare för vägtransporter. Genom ändringen befrias de fordon från obligatorisk användning av färdskrivare på vilkas förare inte tillämpas rådets förordning nr 3820/85 om harmonisering av viss social lagstiftning om vägtransporter. I sak innebär förslaget ingen större förändring av gällande lag. Det föreslås att om undantag och tillfälliga undantagslov med stöd av den nämnda EG-förordningen nr 3821/85 och användning och reparation som regleras i artiklarna 15 och 16 skall stadgas genom nationell förordning.

Gällande 2 mom. föreslås ändrat så att det

följer artiklarna 14 och 15.7 i rådets förordning nr 3821/85.

De undantag som nämns i gällande 3 mom. 1 och 2 punkten förblir i kraft med stöd av artikel 4.5 och 4.11 i den sistnämnda förordningen. I övrigt gäller de jämfört med tidigare mest betydande undantagen sådana fordon, med vilka sköts enbart enskilda personers egna godstransporter, samt vissa fordon som används för transporter i samband med lantbruk.

Enligt 94 a § 2 mom. vägtrafiklagen skall fordonsägaren eller innehavaren förvara färdskrivarens använda diagramskivor i minst två år. Enligt artikel 14.2 i den sistnämnda förordningen är förvaringstiden minst ett år. Det föreslås att lagen också på den här punkten ändras så att den följer rådets förordning.

För att övervakning av kör- och vilotider skall fortsätta oförändrad bör till vägtrafiklagen fogas en ny 94 b § om eftersökning av färdskrivarskivor. Den skulle i sak vara identisk med den upphävda 10 § i lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Genom en nationell förordning skall stadgas om de undantag angående montering och användning av färdskrivare vilka tillåts i artikel 3.2 i rådets förordning i fråga. Dessa undantag skulle vara nästan de samma som undantagen från skyldigheten att följa social lagstiftning om vägtransporter i 8 § i den ovan nämnda lagen om godkännande av vissa bestämmelser i EES-avtalet och tillämpningen av avtalet. Den här förordningen och förordningarna om användning och reparation av färdskrivaren kommer att ges så att de kan träda i kraft vid samma tidpunkt som förevarande proposition.

I 48 a § fordonsförordningen ingår närmare stadganden om användningen av och skyldigheten att förvara diagramskivor. I 47 § i trafikministeriets beslut om verkställighet av fordonsförordningen finns bestämmelser om färdskrivarens tekniska egenskaper och om reparation och inspektion. I 4 § förordningen om handel med samt installation och reparation av trafikförnödenheter (9/79) stadgas att installation och reparation av färdskrivaren är beroende av tillstånd. I 18 § 1 mom. k-punkten fordonsförordningen stadgas om i vilka fordon färdskrivare skall installeras.

Rådets förordning nr 3821/85, som träder i kraft i samband med EES-avtalet, innehåller bestämmelser om ovan nämnda ärenden. De behövliga ändringarna av de nationella stadgandena kommer att göras i samband med att detta lagförslag träder i kraft.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

Den ovan nämnda EEG-förordning nr 3820/85, som träder i kraft genom EES-avtalet, förorsakar en förkortning av körtider och en förlängning av vilotider och ökar således transportkostnaderna, närmast genom ökat behov av förare och fordon. Det är svårt att kalkylera kostnaderna tillförlitligt. I några kalkyler har det beräknats att transportkostnaderna ökar med 600 miljoner mark. Å andra sidan kan man anta att en del av tilläggskostnaderna kan

undvikas genom att organisera transporter och genom att strängare kör- och vilotider minskar olyckskostnaderna.

Enligt 2 § i den nämnda lagen om godkännande av vissa bestämmelser och tillämpningen av EES-avtalet åsidosätter bestämmelserna om kör- och vilotider i den ovan nämnda EG-förordningen Finlands egna körtids- och vilotidsstadganden även om de inte skulle upphävas. Därför orsakar propositionen inga kostnader utöver vad EES-avtalet i sig medför.

4. Ikraftträdande

Lagförslaget ansluter sig till EES-avtalet och avsikten är att lagarna skall träda i kraft samtidigt med det.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om upphävande av lagen om kör- och vilotider inom vägtrafiken

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen den 19 januari 1990 om kör- och vilotider inom vägtrafiken (61/90).

2 §

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

2.

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 87 a och 94 a §§ vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/81), sådana de lyder, 87 a § ändrad genom lagar av den 22 januari 1988, den 19 maj 1989 och den 19 januari 1990 (58/88, 449/89 och 60/90) och 94 a § sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 22 januari 1988 och den 19 maj 1989, och

fogas till lagen en ny 94 b § som följer:

87 a §

Användning av färdskrivare

Föraren skall använda färdskrivare i de fordon, i vilka det enligt artikel 3.1 i EG-rådets

förordning (EEG) nr 3821/85 om introduktion av färdskrivare för vägtransporter är obligatoriskt. Om de undantag som avses i artikel 3.2 och undantagslov som avses i artikel 3.3 stadgas genom förordning. Genom förordning

stadgas också närmare hur föraren skall använda färdskrivaren samt om reparation av färdskrivaren.

Fordonets ägare eller innehavare skall se till att det finns tillräckligt många tomma färdskrivarskivor i fordonet. Föraren skall förvara de använda skivorna eller kopior av dem från den föregående och gångna veckan.

94 a §

Övervakning av användningen av färdskrivare

Fordonets förare, ägare eller innehavare skall på uppmaning för en polisman uppvisa en färdskrivarskiva som han har i sin besittning eller en kopia av den.

Fordonets ägare eller innehavare skall förvara de använda färdskrivarskivorna, med undantag av skivor som använts i förarexamen, i ett år och på uppmaning överlämna dem eller kopior av dem för undersökningsändamål, på

det sätt som trafikministeriet föreskriver. De uppgifter som har insamlats på detta sätt får inte olovligen röjas för utomstående.

94 b §

Eftersökning av färdskrivarskivor

Om det finns sannolika skäl att misstänka att en förseelse som nämns i 8 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och tillämpningen av avtalet (/) har begåtts, får polisen, utan hinder av 5 kap. 1 § 1 mom. tvångsmedelslagen (450/87), för att finna färdskrivarskivan eller körjournalen företa i tvångsmedelslagen angiven husrannsakan i fordonet eller på ett sannolikt förvaringsställe för färdskrivarskivan eller körjournalen.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 4 december 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Trafikminister *Ole Norrback*

2.

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 87 a och 94 a §§ vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/81), sådana de lyder, 87 a § ändrad genom lagar av den 22 januari 1988, den 19 maj 1989 och den 19 januari 1990 (58/88, 449/89 och 60/90) och 94 a § sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 22 januari 1988 och den 19 maj 1989, och

fogas till lagen en ny 94 b § som följer:

Gällande lydelse

87 a §

Användning av färdskrivare

Föraren av en lastbil, buss eller trafiktraktor skall använda en färdskrivare som skall finnas monterad i fordonet.

Fordonets ägare eller innehavare skall se till att det finns tillräckligt många tomma diagramskivor i fordonet. Föraren skall förvara de använda diagramskivorna eller kopior av dem i fordonet under sju dygn.

Denna paragraf tillämpas inte

- 1) på polisens, försvarsmaktens och gränsväktningens transporter,
- 2) på korta provkörningar i samband med anskaffning, service, reparation, besiktning och trafikövervakning av fordon, inte heller
- 3) då någon annan än fordonets egentliga förare flyttar fordonet i samband med lastning eller lossning.

Föreslagen lydelse

87 a §

Användning av färdskrivare

Föraren skall använda färdskrivare i de fordon, i vilka det enligt artikel 3.1 i EG-rådets förordning (EEG) nr 3821/85 är obligatoriskt. Om de de undantag som avses i artikel 3.2 och undantagslov som avses i artikel 3.3 stadgas genom förordning. Genom förordning stadgas också närmare hur föraren skall använda färdskrivaren samt om reparation av färdskrivare.

Fordonets ägare eller innehavare skall se till att det finns tillräckligt många tomma färdskrivarskivor i fordonet. Föraren skall förvara de använda skivorna eller kopior av dem från den föregående och gångna veckan.

94 a §

Övervakning av användningen av färdskrivare

Fordonets förare, ägare eller innehavare skall på uppmaning för en polisman uppvisa en färdskrivardiagramskiva som han har i sin besittning eller kopia av den.

Fordonets ägare eller innehavare skall förvara de använda diagramskivorna, med undantag av diagramskivor som använts i förarexamen, i två år och på uppmaning överlämna dem eller kopior av dem för undersökningsändamål, på det sätt som trafikministeriet föreskriver. De uppgifter som har insamlats på detta sätt får inte olovligen röjas för utomstående.

Fordonets förare, ägare eller innehavare skall på uppmaning för en polisman uppvisa en färdskrivarskiva som han har i sin besittning eller kopia av den.

Fordonets ägare eller innehavare skall förvara de använda färdskrivarskivorna, med undantag av skivor som använts i förarexamen, i ett år och på uppmaning överlämna dem eller kopior av dem för undersökningsändamål, på det sätt som trafikministeriet föreskriver. De uppgifter som har insamlats på detta sätt får inte olovligen röjas för utomstående.

94 b §

Eftersökning av färdskrivarskivor

Om det finns sannolika skäl att misstänka att en förseelse som nämns i 8 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och tillämpningen av avtalet (/) har begåtts, får polisen, utan hinder av 5 kap. 1 § 1 mom. tvångsmedelslagen (450/87), för att finna färdskrivarskivan eller körjournalen företa i tvångsmedelslagen angiven husrannsakan i fordonet eller på ett sannolikt förvaringsställe för diagramskivor eller körjournalen.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.